

Gubitkom samo jednog zuba funkcija žvaćenog sustava postaje poput lanca koji je izgubio jednu kariku

Last Updated Nedjelja, 25 Svibanj 2008

Što učiniti kada nedostaje pojedini zub? Nadoknaditi ga ili ne? "Naravno da ga treba nadoknaditi i to što prije, ako je to prednji zub i ako se to vidi!" reći će mnogi. Kod gotovo svih pacijenata nije upitno treba li zub nadoknaditi ukoliko se radi o prednjem zubu. No, što učiniti s onima otraga? Ima ih mnogo, pa sad jedan više ili manje... možda i nije toliko važno? Da bismo dobili odgovor na ovo pitanje potrebno je znati osnovne funkcije pojedinih zuba. Prednji zubi služe za odgrizanje hrane, a stražnji za njezino usitnjavanje i mljevenje. No, nije sve tako jednostavno. Kad su svi zubi na broju, sile koje nastaju u ustima ili na pojedinom zubu prenose se međusobno na sve zube u čeljusti. Stražnji zubi su od izuzetnog značaja za stabilnost i pravilno funkcioniranje cijele donje trećine lica. Oni su stupovi nosači koji nose čeljusti i koji preko svojih brojnih i širokih korjenova prenose silna opterećenja na cjelokupni koštani sustav glave. Ta opterećenja ne nastaju samo za vrijeme hranjenja. Tijekom cijelog dana zubi gornje i donje čeljusti dolaze u kontakt. Svi stresovi, napetosti, emocije reflektiraju se i na stiskanje zuba. Zbog toga je važno da su upravo stražnji zubi pravilno postavljeni, čvrsti i da ih ima u dovoljnom broju. Zube možemo nadoknaditi krunicama, mostovima i protezama. Krunica je protetski nadomjestak za znatno oštećeni zub, ali kod kojeg je prisutan barem korijen zuba. Ona ispravlja boju, oblik, položaj i veličinu zuba, sprečava lom preostalog dijela zuba i mogućnost poremećaja u poretku i međusobnom odnosu zubnog niza. Most je protetski nadomjestak za izgubljene zube. Oni su učvršćeni na susjednim zubima preko krunica. Mostove možemo pojednostavljeno zamisliti kao dvije krunice između kojih je umjetni zub. Naravno, ukoliko nedostaje više zuba dvije krunice nisu dovoljne da drže cijelu konstrukciju već je potrebno povećati broj nosača. Mnogi pacijenti smatraju da je šteta brusiti dva zuba kako bi se nadoknadio samo jedan. No, to nije točno. Brušenjem zuba postiže se daleko manja šteta od one koja nastaje ukoliko nedostaje zub. Osim toga, brušenjem i stavljanjem krunice zubi nosači zaštićuju se od karijesa. Proteze su "umjetni zubi" koji nadoknađuju djelomično ili potpuno bezzubu čeljust, pa se dijele na djelomične i totalne proteze. Djelomične proteze rade se kad nije moguće staviti most zbog lošeg rasporeda preostalih zuba, a totalne kad u čeljusti nije prisutan niti jedan zub. Razvojem tehnologije i pojavom sve novijih i kvalitetnijih materijala i postupaka moguće je napraviti most u mnogim slučajevima koji su još nedavno zahtijevali djelomične proteze. Ipak, ponekad je djelomična proteza jedino rješenje za nadoknadu izgubljenih zuba. Glavni nedostatak proteza je što se mogu vaditi iz usta. Iako je preporučljivo proteze držati što je moguće više u ustima mnogi pacijenti, a posebice oni mlađe generacije zadiru od proteza. Stoga je od neospornog značaja pravovremeno spriječiti gubitak preostalih zuba mostovima i krunicama, kako "novi zubi" ne bi izgledali kao "novi" i kako pacijenti ne bi imali "umjetne" zube. Gubitkom samo jednog zuba funkcija žvaćenog sustava postaje poput lanca koji je izgubio jednu kariku. Osim toga, kad se izgubi zub, susjedni zubi počinju se nagibati u prazan prostor, a zubi suprotne čeljusti izdizati se iz svoj ležišta jer više nemaju oslonac. To uzrokuje potpuni poremećaj toga dijela obiju čeljusti, a okolni zubi gube svoje čvrsto uporište što s vremenom dovodi i do njihovog gubitka. Zato je potrebno nadoknaditi svaki pojedini zub.

izvor: <http://www.lauc.net{sidebar id=3}>